

**ПІВДЕННО-СХІДНЕ МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ
УПРАВЛІННЯ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ (М. ДНІПРО)**

УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ:
Єдиний державний реєстр
юридичних осіб, фізичних
осіб – підприємців та громадських
формувань: функціонування
в умовах воєнного стану**

**м. Дніпро
- травень 2022 року –**

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації особливостей функціонування Єдиного державного реєстру державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань в умовах воєнного стану розроблені відповідно до нормативно-правових актів.

Процес реформування системи державної реєстрації передбачає модернізацію змісту державної реєстрації, що з поміж іншого має ґрунтуватись на компетентності та орієнтованому підході фахівців у сфері державної реєстрації нерухомості та бізнесу, особливо в умовах воєнного стану в державі.

Так, побудовані на пріоритетних вимогах чинного законодавства, методичні рекомендації, покликані узагальнити практику застосування норм чинного законодавства у сфері державної реєстрації та визначають керівні аспекти особливостей державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, в умовах воєнного стану в Україні, що в свою чергу, підвищить рівень практичних навичок застосування норм у правозастосовчій практиці фахівців у сфері державної реєстрації.

Методичні рекомендації підготовлені за результатами узагальнення та аналізу норм чинного законодавства, а також актуальних змін до законодавства у сфері державної реєстрації та норм законодавства, що носять спеціальний характер.

Методичні рекомендації носять виключно інформаційний характер та не є офіційним роз'ясненням норм чинного законодавства.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

З 24 лютого 2022 року Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ на всій території України запроваджено режим воєнного стану. Водночас, у зв'язку з триваючою широкомасштабною збройною агресією Російської Федерації проти України, Указом Президента України від 17.05.2022 № 341/2022, строк дії воєнного стану в Україні продовжено продовжити строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 25 травня 2022 року строком на 90 діб.

У зв'язку із запровадженням в Україні воєнного стану тимчасово можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини та громадянина, передбачені статтями 30-34, 38, 39, 41-44, 53 Конституції України, а також впроваджуватися тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб.

Проте, в умовах воєнного стану з огляду на необхідність забезпечення достовірності відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, Міністерством юстиції України реалізовано можливість проведення найбільш нагальних реєстраційних дій.

Потреба у проведенні державної реєстрації може виникати з цілого ряду причин:

необхідності зміни керівника через його відсутність в Україні, або неможливості виконання ним покладених на нього обов'язків;

припинення або створення юридичної особи у зв'язку зі змінами економічної ситуації;

зміни місцезнаходження юридичної особи;

створення громадських об'єднань з метою задоволення певних соціальних потреб, що виникли в умовах війни тощо.

Так, відповідно до статей 12⁻¹, 20 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указу Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» прийнято постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2022 року № 209 «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану» (далі – Постанова № 209) (зі змінами), якою встановлено, що в умовах воєнного стану та протягом одного місяця з дня його припинення або скасування державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (далі - державна реєстрація), надання/отримання відомостей/інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі - Єдиний державний реєстр), Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (далі - Державний реєстр прав), у тому числі шляхом безпосереднього доступу до них, проводиться/забезпечується з урахуванням ряду особливостей.

Доступ користувачів до Єдиних та Державних реєстрів забезпечується в межах адміністративно-територіальних одиниць, що не включені до переліку адміністративно-територіальних одиниць, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 01.04.2022 № 1307/5, та у відповідності до пункту Постанови.

Надання доступу до реєстрів новим користувачам здійснюється за загальною процедурою у відповідності до Порядку забезпечення доступу осіб, уповноважених на здійснення реєстраційних дій, до Єдиних та Державних реєстрів, створення та забезпечення функціонування яких належить до компетенції Міністерства юстиції України.

Постанова передбачає певні особливості доступу до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (ЄДР) для нотаріусів, останнім необхідно направити до відповідної регіональної філії ДП «НАІС» належним чином оформлене Замовлення щодо надання ідентифікаторів доступу до Єдиних та Державних реєстрів (Додаток 2 до Договору про надання послуг приватним нотаріусам).

Відповідно до підпункту 13 пункту 1 Постанови, доступ користувачів до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно для отримання інформації з нього надається технічним адміністратором цього Реєстру тільки за допомогою прикладного програмного інтерфейсу Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та шляхом надання ідентифікаторів доступу суб'єктам, визначеним в частині сьомій статті 11 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» та в частині третій статті 32 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», місцезнаходження, робоче місце (контора) яких розташовано в межах адміністративно-територіальної одиниці, що не включена до переліку адміністративно-територіальних одиниць, затвердженого відповідно до пункту 1⁻² Постанови № 209, за їх зверненнями до технічного адміністратора цих Реєстрів.

Водночас відповідно до пункту 1 доповнено підпунктом 15, у разі виявлення Міністерством юстиції факту порушення державними реєстраторами, посадовими особами, нотаріусами обмежень (умов) проведення реєстраційних дій, інших грубих порушень вимог законодавства технічному адміністратору Єдиного державного реєстру, Державного реєстру прав невідкладно надається доручення щодо припинення доступу таких осіб до відповідних реєстрів.

Постановою № 209 встановлено, що протягом дії воєнного стану:

1) припиняється доступ користувачів до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в межах адміністративно-

територіальних одиниць, перелік яких затверджується Міністерством юстиції. Міністерством юстиції може передбачатися обмежений (обумовлений) доступ користувачів до окремих реєстрів в межах певних адміністративно-територіальних одиниць;

2) в межах адміністративно-територіальних одиниць, що не включені до затвердженого Міністерством юстиції переліку, доступ користувачів до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, забезпечується з урахуванням зумовлених умовами воєнного стану технічних характеристик (можливостей);

3) у разі появи загрози несанкціонованого доступу до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, зокрема внаслідок тимчасової окупації державою-агресором певної адміністративно-територіальної одиниці, адміністратор таких реєстрів невідкладно припиняє доступ користувачів до них в межах відповідної території, про що у дводенний строк інформує Міністерство юстиції.